

Nu ritsen!

*Ruimte geven, ruimte nemen in het
maatschappelijk verkeer*

Integratienota
Groningen, 18 juni 2007

Samenvatting

In deze integratienota spreken we veel in termen van allochtonen en autochtonen. Maar uiteindelijk gaat het om *samen* leven als Stadgers. Het gaat in deze nota om ruimte geven en ruimte nemen om gezamenlijk in het maatschappelijk verkeer te kunnen bewegen.

Zelfredzaamheid van allochtone Stadgers is het belangrijkste doel; kansen krijgen én grijpen, wederkerigheid en respect voor de eigen identiteit zijn wegen om daar te komen. Als college spreken we mensen aan als individuele Stadger, niet als lid van de groep waartoe ze behoren.

Uit de minderhedenmonitor concluderen we dat we in Groningen te maken hebben met veel, in omvang kleine groepen minderheden. Verder trekken we de conclusie dat er ten aanzien van de zelfredzaamheid van allochtonen op bijna alle beleidsterreinen veel te winnen is. Daarbij moeten we vooral inzetten op het tegengaan van sociaal economische achterstelling die verhoudingsgewijs veel allochtonen treft.

De integratienota *Nu ritsen!* is startpunt om als Gemeente Groningen *integratie–inclusief* te gaan denken. Wat bedoelen we daarmee? We maken als college de keuze om integratiebeleid in te bedden in alle beleidssectoren en daarmee alle beleidssectoren medeverantwoordelijk te maken voor het bevorderen van zelfredzaamheid bij allochtonen. We willen immers een stad zijn waar iedereen, allochtoon en autochtoon, telt. We menen dat handelen vanuit het integratie–inclusiefdenken het meest effectief is. Ook de in omvang kleine groepen minderheden en de beheersbare integratieproblematiek in onze stad, rechtvaardigt deze werkwijze.

Daarom willen we als college integratie integreren in reguliere beleidsterreinen als werk, onderwijs & jeugd, volwasseneneducatie, zorg & welzijn, huisvesting, sport en cultuur. Ieder lid van ons college zal binnen de eigen portefeuille concreet aandacht schenken aan integratievraagstukken en deze opnemen in toekomstige nota's, uitvoeringsmaatregelen en bestekken. Zo levert elk beleidsterrein zijn bijdrage aan het integratieproces.

De nota stelt per beleidsterrein voor hoe we integratie op kunnen nemen in regulier beleid en daarmee tot integratie–inclusiefdenken komen. Concrete maatregelen formuleren we niet in deze nota, maar op elk beleidsterrein apart. Immers, bij een inbedding van integratie in regulier beleid, zullen de verschillende beleidssectoren zélf beleid ten aanzien van integratie moeten opnemen. Het onderliggende proces, ruimte geven en ruimte nemen in het maatschappelijk verkeer, is vastgelegd in deze integratienota. Maatregelen die vooruitlopend of aanvullend op regulier beleid nodig zijn, nemen we wel in deze nota op.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Inhoudsopgave	3
1 Integratie integreren	4
1.1 Stelling nemen tegen het 'wij-zij'-denken	4
1.2 Integratie geduid	4
1.3 Integratie integreren	7
1.4 Speciale aandacht voor bepaalde groepen	9
1.5 Succesfactoren voor integratie	11
2 Integratie per beleidsterrein	12
2.1 Inburgeren	12
2.2 Volwasseneneducatie	13
2.3 Participatie	14
2.4 Werk	16
2.5 Onderwijs en Jeugd	17
2.6 Zorg & Welzijn	19
2.7 Wonen in wijken	21
2.8 Stadjersschap	23
2.9 Sport	24
2.10 Cultuur	25
3 Communicatie en netwerken rond Integratie	26
3.1 Netwerken rond integratie	26
3.2 Communiceren met Stadjers	28
3.3 Cont(r)acten met uitvoerders	28
3.4 Blijvend volgen, blijvend verbeteren	29
4 Financieel kader	30
Bijlage 1	31

Integratie integreren

1.1 Stelling nemen tegen het 'wij-zij'-denken

In deze nota spreken we veel in termen van allochtonen en autochtonen. Maar uiteindelijk gaat het om *samen* leven als Stadgers. Niet iedere inwoner van onze stad komt van oudsher uit Groningen. Dat maakt hen niet minder Stadger.

Door de toon die de afgelopen jaren in het integratiedebat is geslopen, lijkt echter voor een deel van de allochtone bevolking het gevoel Nederlander of Stadger te zijn aan het verdwijnen: "Na 20 jaar Nederlander te zijn geweest met een Turkse achtergrond, ben ik nu weer Turk".

Het huidige debat zorgt ervoor dat mensen in het defensief schieten: steeds meer allochtonen trekken zich in de eigen groep terug of keren zich tegen de Nederlandse maatschappij. Dat is niet allochtonen, maar vooral de Nederlandse maatschappij als geheel aan te rekenen.

We nemen als college stelling tegen de polarisatie tussen bevolkingsgroepen die in Nederland steeds meer ontstaat. In ons beleid en op de Dag van de Dialoog die we in 2008 organiseren, zullen we aandacht schenken aan Stadgerschap, diversiteit als positief gegeven, identiteitsontwikkeling en jezelf laten zien aan de ander. Als college spreken we mensen aan als individuele Stadger, niet als lid van de groep waartoe ze behoren.

1.2 Integratie geduid

'Met ons integratiebeleid willen we bouwen aan een brug die twee werelden met elkaar verbindt en op vier pijlers steunt', aldus de nota *Bruggen slaan*, de Groningse visie op het integratiebeleid uit december 2003. De vier pijlers – verstaan (taal), begrijpen (sociale codes), trots (identiteit) en interactie (wederkerigheid)– hebben tot doel te komen tot een situatie waarin 'iedere inwoner van Groningen, autochtoon of allochtoon, op voet van gelijkheid gebruik kan maken van de mogelijkheden die de Groningse samenleving biedt.'

In de drieënhalve jaar na deze nota is er veel gezegd en geschreven over integratie en hebben we als stad veel geïnvesteerd op dit thema. Onder andere door intensief in te zetten op het bevorderen van emancipatie en participatie van allochtone vrouwen in een ketenaanpak, door nieuwe projecten te starten voor Antillianen en Arubanen en door ondersteuning van zelforganisaties die ruimte geven aan het ontwikkelen van een eigen (groeps-) identiteit. De inzet heeft effect gehad, maar is door de projectmatige aanpak versnipperd gebleven. Daardoor zijn wellicht kansen gemist.

De tijd is dan ook rijp om eens naar de rijstroken op de geslagen brug te kijken: Wat kunnen we doen om de verkeersafwikkeling vlotter te laten verlopen? Ofwel: Hoe kunnen we integratiebeleid zo organiseren dat we een optimale gemeentelijke bijdrage leveren aan

integratie? Daarover gaat deze nota, die we beginnen met het definiëren van *integratie* en het benoemen van de opgave waarvoor we ons de komende jaren zien staan.

1.2.1 Wat is integratie?

Voor het antwoord op de vraag wat integratie is, nemen we de omschrijving uit onze visienota *Bruggen slaan* over:

Integratie is het proces dat leidt tot zelfredzaamheid van allochtonen in de samenleving in economisch, sociaal en cultureel opzicht.

Dit proces vereist inzet van de allochtoon om zich een plaats in de samenleving te verwerven; van hem verwachten we dat hij zich de regels en mores van de samenleving eigen maakt en zich inspant om de taal te leren en te participeren. Dit alles kan volgens ons heel goed samen gaan met behoud van eigen identiteit. Maar daarmee zijn we er niet. Zonder wederkerigheid blijft integratie uit; zonder elkaar te leren kennen en de eigenheid van elkaar te *erkennen*, ontstaat geen begrip en geen contact. Contact moet zowel vanuit de autochtone bevolkingsgroep als van het allochtone deel van de Stadgers komen. Daarmee is integratie een zaak van ons allemaal.

1.2.2 De Groningse situatie

Vanaf dit jaar houdt de Minderhedenmonitor van Bureau Onderzoek de maatschappelijke, economische en sociaal- culturele positie van allochtonen in cijfers bij. Om de twee jaar zal een minderhedenmonitor worden uitgebracht die we gebruiken om de voortgang van de besluiten in de integratienota te volgen en trends in ontwikkelingen op het terrein van integratie op te tekenen.

Uit de Minderhedenmonitor 2006 blijkt dat Groningen zich in aantallen allochtonen moeilijk kan vergelijken met andere steden. In Groningen heeft een krappe 9,5 procent niet-westerse achtergrond. Daarvan is de helft in Nederland geboren, de zogenaamde tweede generatie. Zij doen het in vergelijking met de eerste generatie allochtonen veel beter ten aanzien van onderwijsniveau, taalbeheersing en zelfredzaamheid. We hebben in Groningen een relatief grote Antilliaanse en Arubaanse gemeenschap en een relatief kleine Turkse en Marokkaanse gemeenschap. Verder hebben we vooral te maken met veel, in omvang kleine groepen minderheden.

Ten aanzien van de beheersbaarheid van integratieproblemen kunnen we ons ook moeilijk vergelijken met de vier grote steden. Groningen ervaart op veel beleidsterreinen relatief meer problemen van achterstand en achterstelling bij allochtonen dan bij autochtonen, maar de integratieproblemen die zich voordoen, denken we met actief integratiebeleid binnen verschillende beleidsterreinen op te kunnen lossen. Daarbij merken we op dat problemen niet alleen op het vlak allochtoon-autochtoon liggen, maar vaak ook op het verschil in sociaal economische en maatschappelijke positie van Stadgers. Binnen regulier beleid zetten we fors in

op het tegengaan van sociaal economische achterstelling, die verhoudingsgewijs veel allochtonen treft.

De Minderhedenmonitor 2006 bevestigt het beeld dat is ontstaan uit de gesprekken met minderheden(groeperingen), dat we nog steeds voor dezelfde opgave staan als genoemd in *Bruggen slaan: Zorg dat mensen de taal leren, dat ze de Nederlandse samenleving snappen, dat ze écht mogen meedoen en dat ze zichzelf mogen zijn*. Maar er is ook behoefte aan opvoedingsondersteuning, aan gezondheidvoorlichting en aan het tegengaan van huiselijk geweld. Kortom, voor praktisch elk beleidsterrein moeten we bezien hoe we de zelfredzaamheid van allochtonen kunnen bevorderen.

In hoofdstuk 2 zullen we enkele gegevens uit de monitor gebruiken om het belang van integratiebeleid in een bepaald beleidsterrein te onderstrepen.

Voor een volledig beeld van de economische en sociaal-culturele positie van allochtonen verwijzen we naar de Minderhedenmonitor 2006, die in juni 2007 is verschenen.

1.3 Integratie integreren

'Van Groningen een stad maken waar iederéén telt', zo luidt de opdracht die we onszelf als college stellen in de openingszin van het collegeprogramma 2006–2010. Daarmee is het bevorderen van integratie – zorgen dat allochtonen in de positie komen dat ook zij volwaardig meetellen— een opdracht aan het gehele college.

Tot nu toe is integratie vaak impliciet en expliciet neergezet als apart beleidsterrein. In *Bruggen slaan* zien we dat nog terug, hoewel de nota al wel pleit voor *integratie-inclusiefdenken*: het opnemen van integratiebevorderende maatregelen in reguliere beleidsprogramma's. In deze nota gaan we voort op deze weg.

We maken de keuze om integratiebeleid in te bedden in álle beleidssectoren en daarmee alle beleidssectoren medeverantwoordelijk te maken voor het bevorderen van zelfredzaamheid bij allochtonen. We menen dat dit een effectieve werkwijze is. Ook de in omvang kleine groepen minderheden en de beheersbare integratieproblematiek in onze stad, rechtvaardigt deze werkwijze.

Daarom willen we als college integratie integreren in reguliere beleidsterreinen als werk, onderwijs & jeugd, volwasseneneducatie, zorg & welzijn, huisvesting, sport en cultuur. Ieder lid van ons college zal binnen de eigen portefeuille concreet aandacht schenken aan integratievraagstukken en deze opnemen in toekomstige nota's, uitvoeringsmaatregelen en bestekken. Zo levert elk beleidsterrein zijn bijdrage aan het integratieproces.

Maar we realiseren ons ook dat integratie–inclusiefdenken er niet automatisch komt door te stellen dat iedere dienst verantwoordelijk is voor integratie. Gemaakte afspraken, reeds vastgestelde nota's, gebrek aan kennis over en ervaring met diversiteit en integratievraagstukken maken het lastig om het thema integratie consequent te verankeren in de beleidsuitvoering. Voor een goede ambtelijke inbedding binnen de gehele gemeentelijke organisatie is dan ook het Algemeen Management Team van de gemeente verantwoordelijk. De algemeen directeur van de dienst OCSW i.c. de beleidsambtenaar integratie is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing, voortgang en bewaking van het gemeentelijke integratiebeleid. Als eindverantwoordelijke zal het college blijvend sturen op integratie–inclusiefdenken zodat integratie als vast onderdeel een plaats krijgt in toekomstige nota's, uitvoeringsmaatregelen en bestekken.

Deze nota is startpunt van integratie–inclusiefdenken. In hoofdstuk 2 geven we hier invulling aan door op de verschillende beleidsterreinen de gewenste bijdrage aan integratie te formuleren. De maatregelen die hiervoor nodig zijn, maken we niet in deze, maar in de verschillende 'terreingebonden' beleidsnota's concreet. Immers, bij een inbedding van integratie in regulier beleid, zullen de verschillende beleidssectoren zelf beleid ten aanzien van integratie moeten opnemen.

Een aantal maatregelen die we vooruitlopend of aanvullend op regulier beleid ten aanzien van integratie nemen, krijgen wel een plaats in deze nota. We hebben het dan over beperkt doelgroepenbeleid, zoals in de volgende paragraaf is beschreven en over netwerken en communicatie rond integratie met Stadjers en uitvoeringsinstellingen, die in hoofdstuk 3 aan de orde komen.

1.4 Speciale aandacht voor bepaalde groepen

Zoals beschreven, is individueel maatwerk passend binnen regulier beleid het uitgangspunt. Soms echter, rechtvaardigt de bijzondere positie van bepaalde groepen allochtonen een aparte categorale inzet. Extra beleid, aanvullend op reguliere maatregelen en in principe met een tijdelijk karakter, is dan nodig om integratie van deze groep te realiseren. Momenteel zetten we tijdelijke regelingen in voor de Antilliaanse en Arubaanse gemeenschap en voor allochtone vrouwen.

1.4.1 Antillianen en Arubanen

Groningen kent al geruime tijd specifiek beleid voor kansarme Antillianen en Arubanen. Veel van hen hebben moeite om een zelfstandig bestaan in Nederland op te bouwen. De Minderhedenmonitor 2006, in relatie gebracht met cijfers uit voorgaande jaren, laat geen significante verbetering zien van de relatieve positie van Antillianen en Arubanen op het gebied van werkloosheid, uitkering en criminaliteit.

Subjectieve evaluaties wijzen uit dat bepaalde projecten (Biba Bon Bida Bon, straatteam, Ambientes, Top 50) bijdragen aan vermindering en preventie van overlast zoals die met name Beijum-Oost voorkwam. De evaluatie van Ganashi stelt vast dat integratie-inspanningen rond deze groep een kwestie van lange adem is. Landelijke evaluaties bevestigen dit beeld.

De specifieke positie van Antillianen en Arubanen heeft onder de vorige regering geleid tot specifieke beleidsmaatregelen, waarvan het bestuurlijk arrangement tussen het rijk en de 21 Antillianengemeenten deel uitmaakt. Dit bestuurlijk arrangement richt zich op drie hoofddoelstellingen: Vermindering van schooluitval, werkloosheid en criminaliteit onder Antillianen jonger dan 25 jaar. De gemeente ontvangt middelen voor projecten die hierop zijn gericht. De gemeente neemt tevens deel aan de landelijke Verwijs Index Antillianen (VIA), waarmee we de groep Antillianen die veelal ongeregistreerd wisselend in diverse plaatsen in het land verblijven beter in beeld hopen te brengen.

Het rijk herijkt op dit moment het Antillianenbeleid. De raad heeft bij de begroting van 2007 ingestemd met het voorstel nog drie jaar apart geld beschikbaar te stellen voor een aantal op Antillianen gerichte projecten. De instandhouding van de Ambientes, een straatteam gericht op overlastgroepen, een casuoverleg gericht op een risicogroep (Top 50), specifieke hulpverleningsinspanningen van de MJD en preventieprojecten als Amor y Salu en Girlpower, maken daarvan deel uit. Na deze periode streven we naar het opnemen van maatregelen voor Antillianen in regulier beleid.

- De raad ontvangt na de zomer van 2007 een tussenrapportage, waarin we de nieuw ontwikkelde projecten en de voortgang van de lopende projecten toelichten.

1.4.2 Allochtone vrouwen

Sinds de PaVEM-commissie allochtone vrouwen landelijk op de agenda zette, heeft Groningen stevig op deze doelgroep ingezet. De raad heeft ook voor 2007 extra structurele en incidentele middelen toegezegd om de emancipatie en participatie van allochtone vrouwen te bevorderen. Met onder andere de ketenaanpak met laagdrempelige taal- en participatietrajecten zoals Horizon, Sultanes en Amazone, gezondheidsvoorlichting, zwemmen voor allochtone vrouwen en het arbeidstoeleidingstraject Plaza Migranta, zetten we op bijna alle beleidsterreinen extra in op de emancipatie en participatie van deze groep.

De nieuwe Wet Inburgering heeft consequenties voor de laagdrempelige taal- en participatietrajecten voor allochtone vrouwen. Hierop gaan we in de paragrafen 2.2 en 2.3 verder in.

1.5 Succesfactoren voor integratie

De afgelopen jaren hebben we veel ervaring opgedaan met integratietrajecten. Hierdoor kunnen we een aantal succesfactoren benoemen die het integratieproces bevorderen. De volgende succesfactoren willen we zoveel mogelijk terugzien in de uitvoeringsmaatregelen op de verschillende beleidsterreinen uit hoofdstuk 2:

Maatwerk is het motto

Ieder mens is uniek en heeft persoonlijke wensen en behoeften. Pas als we hiermee rekening houden in taal-, participatie-, werk- of zorgtrajecten, kunnen we iedere Stadjer, autochtoon of allochtoon, effectief begeleiden naar zelfredzaamheid.

Ontwikkelen van eigen identiteit

Een positief zelfbeeld en een duidelijk besef van de eigen identiteit helpen bij het bepalen van de eigen plaats en rol in de omringende wereld. Het ontwikkelen van de eigen identiteit, zowel individueel als in groepsverband, is daarom van belang voor succesvolle integratie.

Ketenaanpak; in de breedte gaan

Al werkend leren praten of al pratend een buurtfeest organiseren: In een ketenaanpak werken instellingen en voorzieningen samen om het integratieproces van deelnemers soepel te laten verlopen. In zogenoemde arrangementen stemmen we verschillende trajectonderdelen en integratiedoelen zo op elkaar af dat deelnemers zich blijvend ontwikkelen op een denkbeeldige “integratieladder”.

Wederkerigheid als vanzelfsprekendheid

Binnen de trajecten die we aanbieden zien we wederkerigheid als vanzelfsprekend onderdeel: Nederlands leer je niet als geen Nederlander met je praat, meedoen gaat niet als er geen banen voor allochtonen zijn, vriendschap vormt zich niet zonder wederzijdse tolerantie voor eigenheid. Allochtoon en autochtoon zijn daarom samen verantwoordelijk voor het slagen van integratie.

Wijkgericht waar mogelijk

De wijk is een ideale ontmoetingsplek waar allochtonen en autochtonen elkaar ongedwongen tegenkomen bij het boodschappen doen, op school of in de speeltuin waar kinderen met elkaar spelen. Laagdrempelige buurtvoorzieningen versterken de samenhang in de wijk en dienen daarmee het integratieproces.

2 Integratie per beleidsterrein

In het vorige hoofdstuk gaven we onze visie op integratie en beredeneerden we waarom we integratiebeleid op willen nemen in regulier beleid. Hieronder schetsen we de gewenste bijdrage aan integratie op verschillende beleidsterreinen, rekening houdend met de succesfactoren uit het vorige hoofdstuk.

2.1 Inburgeren

Inburgeren is de eerste stap in het integratieproces dat moet leiden tot zelfredzaamheid. Doel van inburgeren is dat iedereen de Nederlandse taal spreekt en kennis heeft van de Nederlandse samenleving met gemeenschappelijke waarden en normen. Einddoel is het behalen van het inburgeringsexamen. Dat we op dit terrein de komende jaren een wereld te winnen hebben, blijkt uit cijfers uit de Minderhedenmonitor 2006: Meer dan de helft van de inburgeraars (54 procent) behaalt niet het minimale uitstroomniveau van niveau 2 op de eindtoets.

In de nota *Inburgeren in Groningen* (oktober 2006) worden de uitgangspunten voor de invoering van de Wet Inburgering per 1 januari 2007 beschreven. In Groningen prioriteren we mensen die ondersteuning het meeste nodig hebben, mensen die in hun eigen inkomen moeten voorzien, mensen met een opvoedende taak en mensen die gemotiveerd zijn om in te burgeren.

Wat we in paragraaf 1.3 beschreven als succesfactoren voor integratie, hanteren we ook voor inburgeren: We hebben uitsluitend inburgertrajecten ingekocht die inburgering- en participatietrajecten, of inburgering- en werktrajecten combineren.

Het regeerakkoord spreekt over een “Deltaplan Inburgering”; de landelijke ambitie om inburgeraars écht mee te laten doen. De ambitie is om landelijk alle wachtlijsten voor inburgerings- en taalcursussen weg te werken. Het streven is verder mensen op eigen niveau te laten inburgeren, tot het niveau van een startkwalificatie. Hiervoor wil het rijk ruimere bestedingsmogelijkheden bieden.

We verwachten dat de eerste aanzet voor het Deltaplan nog voor de zomer 2007 wordt gegeven. Op basis van de mogelijkheden die het plan biedt, zullen we in Groningen bekijken of en hoe we inburgering kunnen intensiveren. De inzet die we met het rijk hebben afgesproken gaat al uit van een toename van de inspanningen voor inburgering in 2008 en 2009, namelijk van 250 trajecten in 2007 naar jaarlijks 490 trajecten in 2008 en 2009.

In het voorjaar van 2008 komen we met een stand van zaken notitie <i>Inburgeren in Groningen</i> .
--

2.2 Volwasseneneducatie

Volwasseneneducatie bedient een brede doelgroep. Mensen die een achterstand hebben en daardoor beperkt worden in hun maatschappelijk functioneren, kunnen een beroep doen op volwasseneneducatie om hun zelfredzaamheid te vergroten.

De nadruk van volwasseneneducatie op NT2-onderwijs, zoals die de afgelopen jaren is geweest, is met de invoering van de Wet Inburgering grotendeels komen te vervallen. Een derde deel van volwasseneneducatiemiddelen is overgeheveld ten behoeve van de uitvoering van de Wet Inburgering en de regelgeving is aangescherpt. We mogen geen educatiemiddelen meer inzetten voor NT2-onderwijs voor inburgeraars.

Deze verschuiving van middelen heeft vanaf 2008 consequenties voor de uitvoering van taal- en participatietrajecten zoals Horizon, Sultanes en Amazone. De consequenties en oplossingsrichtingen beschrijven we apart in een voorstel aan de raad, juni 2007.

Maar volwasseneneducatie heeft meer te bieden. De visienota *Volwasseneneducatie 2005-2009, Anders met minder* (2004) beschrijft hoe we volwasseneneducatie inzetten om de zelfredzaamheid van volwassenen –allochtoon of autochtoon– te vergroten. Daarmee blijft volwasseneneducatie een belangrijk beleidsterrein voor integratie.

Met het beperkte budget voor Volwasseneneducatie zullen we ons onder andere richten op:

- a) Alfabetisering. Hieraan kunnen ook allochtonen deelnemen voorafgaand aan een inburgeringtraject;
- b) Behalen van een startkwalificatie via het Voortgezet Algemeen Volwassen Onderwijs (VAVO), daar waar dit niet mogelijk is via het Voortgezet Onderwijs en het MBO. Verhoudingsgewijs maken allochtonen hier vaker gebruik van.

- Visienota <i>Volwasseneneducatie 2005-2009, Anders met minder</i> (juli 2004).   - Voorstel aanbod Horizon, Sultanes en Amazone vanaf 2008 verschijnt juni 2007.

2.3 Participatie

Participatie is geen apart beleidsterrein, maar vormt een belangrijk onderdeel van andere beleidsterreinen, zoals inburgering, volwasseneneducatie, onderwijs, vrijwilligerwerk, zorg & welzijn, wonen, cultuur en sport. Als voorbereiding op een arbeidstraject, zetten we participatie veelvuldig in om mensen werkritme op te laten doen, de heersende bedrijfscultuur te leren kennen en zinvol bezig te laten zijn, zoals onder andere beschreven in *Werken, meedoen, erbij horen* (2005). Voor allochtonen komt daar het werken aan taalvaardigheid bij.

Participatie gaat grotendeels over wederkerigheid: Meedoen, betrokken zijn én betrokken worden, talenten benutten en zich inzetten voor de eigen leefomgeving. Participatie is dan ook gericht op allochtonen én autochtonen. Maar vanwege de relatief vaak voorkomende taal- en sociaaleconomische achterstanden van allochtonen, wordt een groot deel van participatiemiddelen ingezet voor deze groep.

2.3.1 Ketenaanpak allochtone vrouwen

Voor allochtone vrouwen heeft het college extra middelen ter beschikking gesteld om laagdrempelige en wijkgerichte participatietrajecten in combinatie met taal of werk op te zetten. Het gaat dan met name om de ketenaanpak taal-arbeidsmarkt voor allochtone vrouwen waaronder Horizon, Sultanes, Amazone en Chun Hui vallen. Zoals hierboven beschreven, dwingt de nieuwe Wet Inburgering ons tot een andere invulling van deze laagdrempelige taal- en participatietrajecten.

2.3.2 Individuele Participatiemeter

Om te zorgen dat allochtonen in ontwikkeling blijven en hun mogelijkheden maximaal benutten, ontwikkelen we de Individuele Participatiemeter. Deze meter tekent de ontwikkelingen op en zet de vervolgstappen om talenten maximaal te benutten. Een ketenaanpak, waarin verschillende uitvoeringsinstanties samenwerken, verbindt de verschillende activiteiten zodat zowel inhoudelijk als organisatorisch het integratieproces van een deelnemer soepel verloopt.

- In juni 2007 evalueren we het project <i>Meedoen</i>.   - De Individuele Participatiemeter is eind 2007 ontwikkeld.

2.3.3 Vrijwilligersbeleid

Voor allochtonen is vrijwilligerswerk een belangrijke participatievorm die empowert, betreft en de stap naar betaald werk kleiner maakt. Landelijk wordt met *Duizend en één kracht* (een convenant voor 6 grote steden dat tot doel heeft om 50.000 allochtone vrouwen te laten instromen naar vrijwilligerswerk), aan dit belang invulling gegeven.

In Groningen doen we dat met *Investeren in sociaal kapitaal* (april 2007), de discussienota vrijwilligersbeleid die aangeeft hoe we vrijwilligerswerk adequaat willen faciliteren. Voor de doelgroep allochtonen zoeken we naar vormen van vrijwilligerswerk die niet alleen winstgevend zijn voor de ontvangende partij, maar ook voor de vrijwilliger. Vrijwilligerswerk dat tegelijkertijd een taal-, participatie-, of werktraject versterkt, stelt eisen aan het aanbod. Verder vraagt het stimuleren van jonge allochtonen naar vrijwilligersfuncties om vrijwilligerswerk dat aanspreekt, zoals korte projecten en werken in groepen.

- De discussienota vrijwilligersbeleid *Investeren in sociaal kapitaal* is in april 2007 vastgesteld.
- Eind 2007 verschijnt een definitieve nota vrijwilligersbeleid.

2.4 Werk

Werk is de meest succesvolle vorm van participatie en een belangrijke voorwaarde om tot volledige integratie te komen. Het hebben van werk is niet alleen het resultaat van een succesvol verlopen integratieproces van de nieuwe Stadjer, maar evenzeer een succesvol verlopen interculturalisatieproces bij werkgevers. Op het gebied van werk is wederkerigheid cruciaal.

De slechtere positie van allochtonen op de arbeidsmarkt is onmiskenbaar. Het aandeel niet-westerse allochtonen in de bijstandpopulatie is 2,2 keer groter dan hun aandeel in de bevolking van Groningen. Van Turken en Surinamers is één op de vier leden van de beroepsbevolking werkloos, bij Antillianen heeft één op de drie een uitkering (Minderhedenmonitor 2006).

De nota *Kleur de arbeidsmarkt* (april 2007) zet een achttiental maatregelen in om het aandeel allochtonen in de bijstand te verlagen. Uiteindelijk willen we met deze maatregelen ervoor zorgen dat allochtonen duurzame arbeidsplaatsen krijgen. Dit geldt evenzeer voor allochtone vrouwen als voor allochtone mannen. Dit betekent werken aan een startkwalificatie, (perspectief op) vaste contracten en banen met ontwikkelingsmogelijkheden op eigen niveau.

Naast extra toerusting vanuit de overheid, willen we minder vrijblijvendheid bij werkgevers en betrokken instellingen bewerkstelligen. We gaan de vraagzijde beïnvloeden door met werkgevers bindende afspraken te maken over het bieden van voldoende stageplekken, werkleerplaatsen en reguliere banen, en het bestrijden van discriminatie op de arbeidsmarkt. Om het thema diversiteit positief te stempelen, stellen we een Groninger diversiteitsprijs in. Voor vrouwen organiseren we –naast regulier beleid– het arbeidstoeleidingstraject Plaza Migranta, dat resulteert in een banenmarkt voor allochtone vrouwen.

Maar als college willen we ook naar onszelf kijken als werkgever. De nota *Diversiteit, Van denken naar doen!* (2003) heeft doelstellingen geformuleerd om te komen tot 'het voeren van een effectief diversiteitbeleid om een evenwichtige mix van het personeelsbestand te realiseren'. We gaan evalueren in hoeverre de doelstellingen van de nota gehaald zijn en presenteren zomer 2008 de voorstellen om de instroom van allochtonen in de gemeentelijke organisatie te vergroten. Ook reserveren we vanaf 2008 jaarlijks 15 werkstageplaatsen uit de allochtonen kandidatenpool bij de CMC (DIA).

- Nota *Kleur de arbeidsmarkt* (juni 2007) zet een achttiental maatregelen in om het aandeel allochtonen in de bijstand te verlagen.
- Nota *Diversiteit, Van denken naar doen!* (2003) evalueren we op doelstellingen. Zomer 2008 komen we met aanvullende voorstellen.

2.5 Onderwijs en Jeugd

2.5.1 Integraal jeugdbeleid

Met het Integraal Jeugdbeleid in Groningen willen we ervoor zorgen dat kinderen hun talenten optimaal benutten: Voor zichzelf, zodat zij uiteindelijk via werk een zelfstandig bestaan opbouwen, maar ook voor de samenleving als geheel.

Onderwijs is voor kinderen en jongeren het integratiekader bij uitstek. Leren, taalverwerving, sociale vorming, identiteitsontwikkeling en kennismaking en uitwisseling met anderen, vinden plaats in de context van de school.

Het behalen van een startkwalificatie als voorwaarde voor jongeren om zelfredzaam te worden, blijft echter de belangrijkste prioriteit van het onderwijs. Op dit punt verdienen allochtone jongeren extra aandacht. Want tegenover een percentage van 1,1 procent voortijdig schoolverlatende autochtonen, staat een percentage van 3,6 procent voortijdig schoolverlatende allochtonen.

Integraal Jeugdbeleid maakt onderscheid tussen breedtestrategie en dieptestrategie. Breedtestrategie betreft basisvoorzieningen voor alle kinderen en jongeren, dieptestrategie verwijst naar voorzieningen gericht op het voorkomen en tegengaan van achterstanden. Hoewel deze voorzieningen niet specifiek zijn bedoeld voor kinderen en jongeren met een niet-Nederlandse achtergrond, vormen allochtonen naar verhouding een belangrijke doelgroep. Dit vraagt aan instellingen die uitvoering geven aan het integraal jeugdbeleid een scherp oog te hebben voor interculturalisatie.

2.5.2 Ouder Kind Centra

In 2008 zijn vier van de in totaal zes Ouder Kind Centra operationeel in prioriteitswijken. In de Ouder Kind Centra werken alle relevante instanties samen aan de ondersteuning bij opvoed- en opgroevraagstukken. Hierbinnen verdient het toegankelijk en toepasbaar maken van het aanbod voor allochtone ouders veel aandacht. Bijvoorbeeld door –naast andere vormen van zorg– taalachterstanden bij allochtone jonge kinderen in een zeer vroeg stadium op te pakken, en door op maat gesneden voorlichting en advies te geven.

2.5.3 Diversiteit in het basisonderwijs

Als we onderwijs als integratiekader bij uitstek zien, moeten we diversiteit in het onderwijs bevorderen. Dit doen we door het thema segregatie in de Lokale Educatieve Agenda 2007–2010 op te nemen. De oplossing willen we niet alleen zoeken in het samengaan van zwarte en witte leerlingen, maar ook in het samenbrengen van arme en rijke leerlingen. Investeren in het imagoverbetering van bepaalde scholen kan een belangrijke bijdrage leveren aan diversiteit binnen scholen. We willen dat iedereen –zwart en wit, arm en rijk– zich thuis voelt op een school.

- Het uitvoeringsprogramma *Opgroeien in Balans* over integraal Jeugdbeleid is in april 2007 vastgesteld.
- Najaar 2007 komt *Er gaat niets boven leren!*, Lokale Educatieve Agenda 2007-2010 in de raad. Hierin is aandacht voor het bevorderen van integratie en zijn maatregelen opgenomen voor het stimuleren van diversiteit in het basisonderwijs.

2.6 Zorg & Welzijn

Bezien we de cijfers uit de Minderhedenmonitor 2006, dan zien we dat in vergelijking met autochtonen, ruim vijf keer zoveel allochtonen met een Antilliaanse, Afrikaanse en Marokkaanse achtergrond klant zijn bij de Maatschappelijke Juridische Dienstverlening (MJD). De meest voorkomende belemmeringen of problemen zijn psychosociale klachten, slechte huisvesting, financiële problemen, (huiselijk) geweld en opvoedingsproblemen.

Hoewel de MJD allochtonen steeds beter weet te bereiken, concludeert de nota *Groningen gaat steeds gezonder zorgen II* (2007) dat veel (preventieve) zorgvoorzieningen te weinig cultuurspecifiek zijn en onvoldoende rekening houden met diversiteit. In de nota formuleren we dan ook de ambitie om allochtonen beter te informeren over hoe de zorg werkt en hoe effectief gebruik te maken van de zorg. In de nota staat ook dat we hulpverleners scholen in diversiteit zodat de dienstverlening rekening houdt met de soms totaal andere kijk van groepen allochtonen op ziekte en gezondheid. Met activiteiten als de weerbaarheidstraining Girl Power voor Antilliaanse en Arubaanse meiden, Amor y Salu, Gezondheidspost Groningen en Gezondheidsbevordering bij stichting Jasmijn is een goed begin gemaakt met cultuurspecifiek aanbod op het terrein van de zorg.

2.6.1 Huiselijk en eengerelateerd geweld

Huiselijk geweld krijgt landelijk veel aandacht. Ook in Groningen wordt op het stoppen van huiselijk geweld stevig ingezet door verschillende instellingen (politie, justitie, jeugd-, dader- en slachtofferhulpverlening), die nauw met elkaar samenwerken. De diversiteit wat betreft land van herkomst binnen de vrouwenopvang, en hulpverleningstrajecten van onder andere Thuisfront, is enorm. Met één aanpak voor huiselijk geweld komen we er niet, daarvoor is het onderwerp te cultuurspecifiek. Momenteel is er voor de Turkse en Marokkaanse gemeenschap een voorlichtingsbijeenkomst ontwikkeld over huiselijk geweld. Bij voorlichtingsbijeenkomsten in Delfzijl, Veendam en Hoogezand-Sappemeer bleek de opkomst zeer groot. In Groningen vindt binnenkort, op verzoek van een Turkse Imam, eenzelfde bijeenkomst plaats. We werken in Groningen verder aan het optimaliseren van het aanbod dat rekening houdt met diversiteit.

Dit jaar draait in Groningen (naast Venlo en Amsterdam) een pilot in het kader van de nieuwe wet huisverbod bij huiselijk geweld. Deze nieuwe wet maakt het mogelijk plegers van huiselijk geweld de toegang tot hun huis te ontzeggen voor tien dagen. In deze periode dagen vindt er in Groningen hulpverlening plaats aan dader, slachtoffer en eventuele kinderen door het interventieteam Huiselijk geweld.

Bij evaluatie bezien we of deze nieuwe mogelijkheid in het vroegtijdig stoppen van huiselijk geweld ook een toegevoegde waarde heeft bij eengerelateerd geweld. Daarbij betrekken we ook de adviezen die we krijgen van het landelijke interventieteam Veiligheid en Relationale druk.

Sociaal-culturele Accommodaties & zelforganisaties

De sociaal-culturele accommodaties (buurtcentra en speeltuiningebouwen) bieden onderdak aan velerlei activiteiten en doelgroepen. Sinds dit jaar moet volgens de accommodatienota "Anders en Beter" accommodaties gratis toegankelijk zijn voor een aantal in de nota en de daarop gebaseerde nieuwe subsidieverordening genoemde sociaal culturele activiteiten.

Om dit mogelijk te maken is het door de gemeente gesubsidieerde beheer in accommodaties fors uitgebreid.

Bij de in de subsidieverordening genoemde activiteiten gaat het o.a. ook om activiteiten die door zelforganisaties voor minderheden worden georganiseerd. Het vereist een cultuuromslag bij de besturen van accommodaties om hun accommodaties open te stellen voor nieuwe activiteiten (vooral in de weekeinden) waaronder die van zelforganisaties.

Om ervoor te zorgen dat nieuwe activiteiten toch zoveel mogelijk in de accommodaties terecht kunnen, wordt door Stiel een bemiddelings- en onderzoekstraject gestart. In dit traject wordt onderzocht hoeveel de vraag naar sociaal culturele ruimtes is en welk aanbod er beschikbaar is. Vervolgens vindt er bemiddeling plaats tussen vraag en aanbod. De zelforganisaties die aangegeven hebben behoefte te hebben aan ruimte voor hun activiteiten, worden meegenomen in dit traject. In het najaar van 2007 zullen we over dit traject rapporteren.

- De nota *Groningen gaat steeds gezonder zorgen II* is in april 2007 vastgesteld.
- In het najaar 2007 rapporteren we over het onderzoek- en bemiddelingstraject sociaal culturele accommodaties.
- Voorlichtingsbijeenkomst over huiselijk en eengerelateerd geweld wordt in 2007 gehouden.
- In 2007 en 2008 ontwikkelen we met Advies- en steunpunt Huiselijk geweld een aanpak voor eerwraak en eengerelateerd geweld.

2.7 Wonen in wijken

Allochtonen en autochtonen wonen samen in buurten en wijken. In een buurt moet je je als bewoner thuis, veilig en betrokken voelen. Om dat gevoel te bevorderen, biedt het wonen in wijken allerlei aanknopingspunten voor ontmoeting, kennismaking en gezamenlijke belangenbehartiging, zowel op straat als bij activiteiten in laagdrempelige buurtvoorzieningen. Het samenwonen in de wijk is een goede ingang om het integratieproces te bevorderen.

Dit gaat echter niet vanzelf. We merken dat allochtonen – ondanks inspanningen om hen te betrekken – vaak niet betrokken zijn bij allerlei activiteiten en ontwikkelingen in hun wijk. Lente kriebels, Vrijwillige thuishulp, buurthuisactiviteiten en Heel de buurt projecten, zijn echter mooie aanleidingen om elkaar te ontmoeten. Om allochtonen meer te betrekken bij dergelijke initiatieven gaan we met behulp van good practices en in overleg met diensten en instellingen, een aanpak ontwikkelen die de betrokkenheid van allochtonen vergroot.

Het Nieuw Lokaal Akkoord kan helpen om voorzieningen in de wijk te krijgen die nodig zijn. Het gaat om extra middelen, die we vooral op initiatief van bewoners en bewonersgroepen inzetten. Onder de noemer *Doe mee aan een goed idee* is budget beschikbaar om aan de sociale cohesie in wijken te werken. Het uitgangspunt van het Nieuw Lokaal Akkoord is het rapport van P. Winsemius van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid “Vertrouwen in de buurt”. Wanneer in de buurt verhoudingsgewijs grotere percentages allochtonen wonen, hebben we een belangrijke opgave om juist deze bewonersgroep actief te benaderen en hen echt te betrekken bij de wijk.

De Korrewegwijk en De Hoogte hebben een aparte status gekregen omdat ze tot de 40 wijken behoren waar het rijk extra in investeert. Ook in deze wijken staat het integratievraagstuk op de agenda.

2.7.1 Spreading of concentratie van bevolkingsgroepen in wijken

Uit de Minderhedenmonitor kunnen we concluderen dat segregatie geen probleem is in Groningen: absoluut gaat het om weinig allochtonen waardoor we eventuele problemen die samengaan met segregatie goed kunnen aanpakken. Het thema zetten we echter in het kader van het Nieuw Lokaal Akkoord nu al regelmatig op de agenda bij woningcorporaties en bij bewonersbesprekingen in bijvoorbeeld De Indische Buurt en De Hoogte. Antillianen vormen enigszins een uitzondering op dit verhaal: zij wonen relatief vaak in de wijken Beijum, de Korrewegwijk/De Hoogte en Lewenborg.

Wat voor segregatie in het onderwijs geldt, geldt ook voor segregatie in wijken: het gaat eerder om sociaal economische en maatschappelijke problemen die zich in bepaalde wijken concentreren dan om het verschil autochtoon–allochtoon.

- Het Nieuw Lokaal Akkoord wordt eind mei 2007 in de raad vastgesteld.
- Het Rijk investeert in 2007 tot 2010 extra in de De Korrewegwijk en De Hoogte.
- We investeren extra in het betrekken van allochtonen bij de wijk. Hiervoor zullen we een effectieve aanpak ontwikkelen.

2.8 Stadjersschap

Stadjersschap houdt in: verantwoordelijkheid nemen, trots zijn op Groningen, wederkerigheid, eigen identiteit, participatie en normbesef. Diversiteit van mensen is een positief gegeven waar we als Stad van groeien. Het stimuleren van Stadjersschap gaat alle Stadjers aan, maar past in het kader van deze nota goed bij integreren in Groningen.

Stadjersschap veronderstelt trots: Er gaat niets boven Groningen! Trots zijn op de plek waar je woont, botst niet met trots zijn op of verlangen naar het thuisland. Stadjers moeten zich verbonden voelen, omdat iederéén hier telt.

Stadjersschap gaat ook over rechten en plichten. Je hebt het recht op een mening en de plicht om meningen van anderen te respecteren. De overheid biedt mogelijkheden om mee te doen, maar stelt daarmee de plicht die kansen te grijpen. Je krijgt bescherming tegen discriminatie, maar discrimineert zelf ook niet. Als het gaat om prettig met elkaar samen te leven, moet elke Stadjer zich dus aan een aantal basisregels houden. Hierbij gaat het niet alleen om wet- en regelgeving, maar ook om het handelen naar de mores en gewoonten zoals we die in de Groningse samenleving kennen en wensen. Soms botsen die met de eigen gewoonten en mores van het thuisland. Als het gaat om discriminatie op grond van geloof, ras, sekse of seksuele geaardheid, geweld of machtmisbruik bij vrouwen en kinderen of bepaalde beleefdheidsvormen, nemen we als Stad stelling.

We zullen als college binnen de verschillende beleidsterreinen zoeken naar mogelijkheden om de stem van Stadjers en in het bijzonder allochtone Stadjers te horen, zodat Stadjersschap zich in mensen kan ontwikkelen.

Op de Dag van de Dialoog (zie paragraaf 3.2.1.) die we in 2008 organiseren, zullen we aandacht schenken aan Stadjersschap, diversiteit als positief gegeven, identiteitsontwikkeling en jezelf laten zien aan de ander. Als college spreken we mensen aan als individuele Stadjer, niet als lid van de groep waartoe ze behoren.

De Dag van de Dialoog gebruiken we om het thema Stadsburgerschap verder inhoud te geven.
--

2.9 Sport

Sporten doe je omdat je het leuk vindt, maar het heeft vooral allerlei positieve bijeffecten: Zo is sporten gezond, bevordert het de sociale cohesie, vergroot het het zelfvertrouwen en wordt het ingezet als middel om overlast van jongeren tegen te gaan. En sporten bevordert de integratie; sport is namelijk een zeer laagdrempelige manier om mensen samen te laten werken en met elkaar in contact te brengen.

Nederlanders sporten voor een groot deel in sportverenigingen; een typisch Nederlands fenomeen waarop de infrastructuur en het sport(accommodatie)beleid gebaseerd is, maar dat voor veel nieuwe Nederlanders onbekend is. Om sportdeelname onder allochtonen te bevorderen, willen we allereerst het sporten en het meedraaien als vrijwilligers in verenigingsverband, stimuleren.

Naast het bevorderen van deelname van allochtonen aan verenigingen, zijn er sportstimuleringsprojecten op scholen en in de wijken (zoals Bslim) die gericht zijn om Stadgers, dus ook allochtone Stadgers, aan het sporten te krijgen.

Aanvullend op het huidige beleid, willen we in het kader van integratie & sport ook naar sportplekken op straat kijken. Zo kan bij de inrichting van de stad rekening worden gehouden met plekken voor sportieve ontmoeting die voor autochtonen én allochtonen interessant zijn. Het reeds bestaande basketballveld op de kop van het Noorderplantsoen is hier een voorbeeld van. Verder kunnen we naast de bekende openbare trapveldjes denken aan een openbare honkbalheuvel.

Voorstellen voor sportstimulering bij allochtonen presenteren we in 2008 in de nieuwe sportnota.

- *In naam van de sport* (2003).
- Tussenrapportage *Sport in beeld* (2004) met aanzet nieuwe sportnota wordt in oktober 2007 vastgesteld.
- Nieuwe sportnota met aandacht voor sportstimulering voor allochtonen (in verenigingsverband) komt in 2008.

2.10 Cultuur

Groningen heeft een rijk cultureel leven. Dit heeft niet alleen een gunstig effect op de economische ontwikkeling, maar draagt ook bij aan de sociale cohesie van de stad. De nieuwe discussienotitie cultuurbeleid (juni 2007) kent een aantal speerpunten zoals het versterken van de culturele infrastructuur en versterken van cultuurbereik. Een podium waarop verschillende doelgroepen (ook allochtonen) zichzelf kunnen laten zien, kan verder de eigen identiteit versterken en zorgen voor positieve beeldvorming. Nu al worden op meerdere momenten activiteiten en festivals georganiseerd die aantrekkelijk en toegankelijk zijn voor verschillende doelgroepen, waaronder migranten, zoals Music & Fun, New Attraction, het Bevrijdingsfestival, Latin Night en Noorderbattle. Daarnaast biedt Simplon als poppodium een plek voor nieuwe muziekstromingen zoals urban, hiphop en rap. Deze muziekstromingen bereiken een groot en divers publiek, met name (allochtone) jongeren. In de komende cultuurnota-periode willen we meer investeren in cultuurbereik: Cultuureducatie, programmering onder jongeren en de wijk als werkplaats. Een positief effect van cultuurbereik kan een bijdrage leveren aan integratie.

De discussienota cultuurbeleid wordt in juni 2007 vastgesteld. In 2008 volgt de definitieve cultuurnota die in november door de Raad wordt vastgesteld.
---

3 Communicatie en netwerken rond Integratie

Naast beleidsmaatregelen die de integratie in onze stad bevorderen, bestaan verschillende netwerken die aan het integratieproces bijdragen. Deze netwerken vervullen niet alleen een uitvoerende rol, maar zorgen ook voor nieuwe input voor beleid. Hieronder typeren we de netwerken waarmee we blijvend communiceren over integratiebeleid. Daarnaast praten we met Stadgers en uitvoeringsinstellingen over integratie in Groningen.

3.1 Netwerken rond integratie

3.1.1 Discriminatie Meldpunt Groningen

Discriminatie is pijnlijk, polariserend en belemmert het proces van integratie en emancipatie van allochtonen in onze samenleving. Zowel landelijk als gemeentelijk wordt daarom stevig ingezet op een voorziening om discriminatie effectiever tegen te gaan.

Zo streeft het rijk met ingang van 2008 naar een landelijk netwerk Antidiscriminatiebureaus (zogenaamde ADB's), onder regie van gemeenten. Eind vorig jaar heeft de raad besloten de rijksmiddelen die de gemeente daarvoor ontvangt in te zetten voor een Discriminatie Meldpunt Groningen (DMG), waarin Groningen een centrumfunctie voor acht gemeenten vervult. Voorsnog is het DMG ondergebracht bij het Bureau voor Rechtshulp, later dit jaar komen we met een voorstel voor een definitieve structuur.

Als college willen we een Antidiscriminatiebureau dat niet alleen registreert en monitort, maar dat op alle klachten –wel of niet juridisch valide– ingaat. Verder zal een ADB een belangrijke voorlichtings- en adviestaak krijgen. In 2007 voeren we reeds een aantal concrete programma's op scholen en in het jeugd- en jongerenwerk uit. Maar ook bij het tegengaan van discriminatie op de arbeidsmarkt kan het DMG een belangrijke rol vervullen.

Momenteel doet de provincie onderzoek bij alle gemeenten in onze provincie over de wensen en behoeften bij het invullen van het gemeentelijke antidiscriminatiebeleid. De bestuurlijke insteek bij de provincie is aansluiting bij het nieuwe Discriminatie Meldpunt Groningen.

- In augustus 2007 legt het DMG een tussenevaluatie van zijn productplan aan de gemeente voor.
- September 2007 stellen we vast hoe we het antidiscriminatiebeleid invullen voor de komende jaren en hoe we de samenwerking tussen de verschillende gemeenten in de provincie Groningen vormgeven.

3.1.2 Zelforganisaties

Groningen heeft 45 zelforganisaties van allochtonen. Met 19 daarvan hebben we een subsidierelatie. Zelforganisaties fungeren – naast hun ontmoetings- en ontspanningsfunctie voor de eigen doelgroep- in toenemende mate als netwerkpartner van de gemeente. In de toekomst bouwen we deze relatie uit en vragen we zelforganisaties het gemeentelijk beleid te ondersteunen. De ontwikkeling die daarvoor bij sommige zelforganisaties nodig is, wordt ondersteund door het stedelijk allochtonenteam van de MJD.

De wijze waarop we de relatie met zelforganisaties uitbouwen, beschrijven we in de vervolgnota op *Op eigen kracht*, die oktober 2007 verschijnt.

3.1.3 Agora

Netwerkorganisatie Agora is de opvolger van de minderhedenraad. Agora is opgezet om gevraagd en ongevraagd advies te geven en als klankbordgroep voor de gemeente te fungeren. De invulling van de rol van Agora is voor de gemeente en de leden van Agora momenteel echter niet duidelijk.

Om meer profijt te halen uit de in het netwerk aanwezige expertise op het gebied van integratie, komen we in juli 2007 met een voorstel over de invulling van Agora.

3.1.4 Het P-team

Het Participatie-team (P-team) is een groep allochtone vrouwelijke rolmodellen die zich inzetten voor emancipatie en integratie van migrantenvrouwen. Zij stellen hun eigen agenda op en gebruiken hiervoor input van hun achterban. Het P-team is in november 2006 opgericht vanuit de commissie PaVEM. Als college investeren we in het neerzetten van een professioneel P-team als gesprekspartner van de gemeente Groningen.

3.2 Communiceren met Stadjers

Aanvullend op regulier beleid willen we als college dit jaar verschillende initiatieven ontplooiën om met Stadjers in dialoog te gaan over integratie en Stadjersschap.

3.2.1 Dag van de Dialoog

Om op stadsniveau inhoud te geven aan samenhang en het stimuleren van nieuwe verbindingen, organiseren we de Dag van de Dialoog, zoals die eerder in steden als Amsterdam, Rotterdam en Haarlem zijn gehouden. Mogelijke thema's voor deze dag zijn:

- Allemaal Stadjers;
- Diversiteit als positief gegeven;
- Ontmoet een ander en laat jezelf zien;
- Identiteit.

In de lente van 2008 krijgt Groningen een Dag van de Dialoog.

3.2.2 Europees Jaar van Gelijke Kansen voor iedereen

In het kader van het "Europese Jaar van Gelijke Kansen voor iedereen" zetten veel gemeenten projecten op die onder andere de positieve kanten van diversiteit benadrukken. In Groningen geven we hier invulling aan door een wedstrijd uit te schrijven wie het beste filmpje kan maken dat deze boodschap uitdraagt. We werken dit idee de komende maanden verder uit, maar denken aan het faciliteren van middelbare scholieren om deel te nemen aan de wedstrijd, een feestelijke 'Oscar'-prijzuitreiking als afsluiting en de presentatie van de beste filmpjes op de gemeentelijke website.

In het najaar van 2007 organiseren we een aansprekende campagne om de waarde van diversiteit te benadrukken.

3.3 Cont(r)acten met uitvoerders

De activiteiten die we als gemeente willen financieren in het kader van integratie, leggen we vast in contracten met door ons gesubsidieerde instellingen, zodat we de activiteiten krijgen die passen bij onze gemeentelijke visie. Projecten en activiteiten die in het kader van het integratiebeleid apart zijn gefinancierd en na evaluatie succesvol zijn gebleken, worden zoveel mogelijk gecontinueerd in regulier beleid. Met de instellingen en organisaties die deze activiteiten uitvoeren, maken we hierover afspraken. Zo zorgen we ervoor dat succesvolle integratieprojecten en -activiteiten gecontinueerd kunnen worden en opgedane kennis na een projectperiode niet verloren gaat. De actuele ontwikkelingen op dit thema zijn zo groot, dat communicatie met uitvoeringsinstellingen in een jaarlijks terugkerende bijeenkomst ervoor moet zorgen dat we het beleid op integratie blijvend aanscherpen.

Najaar 2007 evalueren we de integratieactiviteiten met uitvoeringsinstellingen.

3.4 Blijvend volgen, blijvend verbeteren

De mate waarin we op het terrein van diversiteit en integratie successen boeken of juist problemen constateren, becijferen we om de twee jaar in een Minderhedenmonitor van Bureau Onderzoek.

In een Integratie Effectrapportage onderzoeken we de mate waarin diversiteit en integratie een plaats hebben gekregen in de verschillende beleidsterreinen en hoe dit is terug te vinden in de uitvoering. Aan de hand van de uitkomsten van de Integratie Effectrapportage, de Minderhedenmonitor en de jaarlijkse bijeenkomst met uitvoeringsinstellingen en communicatie met Stadgers, zetten we collegebreed nieuwe ambities neer om het integratieproces te bevorderen.

- Juni 2009 brengen we de tweede Minderhedenmonitor uit.
- In 2009 stellen we een eerste Integratie Effectrapportage op.

4 Financieel kader

Inbedden van integratiebeleid in de bestaande beleidssectoren, betekent dat integratie onderdeel uitmaakt van de reguliere beleidsbudgetten. Aanvullend op regulier beleid zijn tijdelijk (variërend van één tot drie jaar) extra stimulans budgetten beschikbaar. Tot slot zijn er voor specifieke activiteiten voor minderheden, bijvoorbeeld voor zelforganisaties en vrouwencentrum Jasmijn, structurele budgetten beschikbaar.

Voor een totaaloverzicht van alle extra budgetten voor integratie en minderheden: Zie Bijlage 1.

Bijlage 1

Bijlage 1

Beschikbare budgetten Integratie

Produkt	Bedrag	Opmerkingen
Emancipatie:		
Structureel		
Vrouwencentrum Jasmijn	158.000	incl. nieuw beleid 2007 - € 15.000
Zwemmen voor Allochtone vrouwen	10.000	Nieuw beleid 2007
Participatie (P-team)	7.500	Nieuw beleid 2007
Interculturele groepen	17.500	Nieuw beleid 2007
Vrouwenzaken algemeen	10.000	Niet alleen integratie
Totaal structureel	203.000	
Incidenteel		
Plaza Migranta	20.000	Nieuw beleid 2007
Vrouweninformatiepunt (VIP)	25.000	Nieuw beleid 2007
Cursussen en activiteiten VIP en P-team	7.500	Nieuw beleid 2007
Participatiemeter	12.500	Nieuw beleid 2007
Lustrum Jasmijn	10.000	Nieuw beleid 2007
Totaal incidenteel	75.000	
Rijksgeld - BDU 2005-2009		
PAVEM	85.000	Incidenteel t/m 2009
Minderheden:		
Algemeen Structureel		
Stelpost onvoorzien	11.000	Geen subsidie
Algemene kosten	5.000	Geen subsidie
Minderhedenraad	7.000	Geen subsidie
Integratienota	25.000	Nieuw beleid 2007. In 2008 ophoging tot € 50.000
Totaal Algemeen Structureel	48.000	
Subsidies structureel		
Marokaans Cultureel Centrum	22.000	
Vluchtelingenwerk	10.000	
Irakese vereniging	14.000	
Iraanse vereniging	15.000	
Somalische vereniging	11.000	
Stimuleringsfonds	48.000	
Basissubsidie	20.000	
Activiteitenbudget	30.000	
Soc.cult.werk - overname Wing door MJD	180.000	
Totaal structureel	350.000	
Rijksgeld - BDU 2005-2009		
Agora	10.000	Incidenteel t/m 2009
Antillianen en Arubanen		
Antillianen en Arubanen	20.000	structureel
Antillanenaanpak	425.000	Nieuw beleid 2007 t/m 2009
	445.000	
Rijksgeld - BDU 2005-2009		
BDU 2005-2009 Minderhedenwerk	65.000	Incidenteel t/m 2009
BDU 2005-2009 Zomeractiviteiten	25.000	Incidenteel t/m 2009
	90.000	
Totaal generaal Antillianen	535.000	
Asielzoekers		
Asielzoekers - incidenteel	615.000	Nieuw beleid 2007
Ama's	90.000	Nieuw beleid 2007 t/m 2009
Totaal Asielzoekers	705.000	